
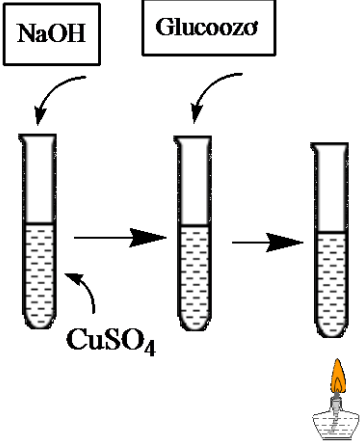
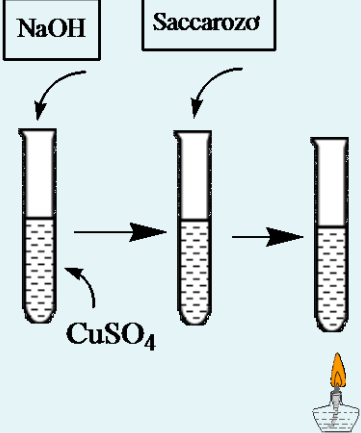
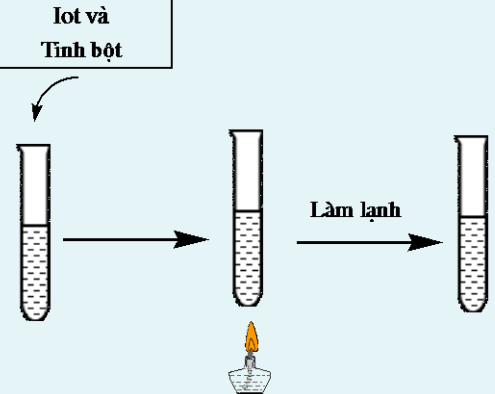

CÁC THÍ NGHIỆM QUAN TRỌNG TRONG CHƯƠNG TRÌNH HÓA HỌC THPT

(ĐỂ XEM BẢN ĐẦY ĐỦ HÃY TRUY CẬP: hoahockimbinh.com)

STT	Tên thí nghiệm	Cách tiến hành	Hình vẽ	Hiện tượng và giải thích	Ghi chú
1	Điều chế etyl axetat	♦ Bước 1: Cho vào ống nghiệm 1 ml ancol etylic, 1 ml axit axetic nguyên chất và 1 giọt H₂SO₄ đặc. ♦ Bước 2: Lắc đều ống nghiệm rồi đun cách thủy 5 – 6 phút ở nhiệt độ khoảng 65 – 70⁰C (hoặc đun nhẹ trên ngọn lửa đèn cồn, không được đun sôi). ♦ Bước 3: Làm lạnh ống nghiệm rồi rót thêm vào ống nghiệm 2 ml dung dịch NaCl bão hòa.		♦ Bước 1: Tạo dung dịch đồng nhất ♦ Bước 2: Có sự phân lớp nhưng chưa rõ ♦ Bước 3: Sau khi cho NaCl vào thì trong ống nghiệm có 2 lớp: lớp trên là este không màu có mùi thơm, lớp dưới là H₂O và các chất dư. Phản ứng xảy ra như sau: $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{C}_2\text{H}_5\text{OH} \xrightleftharpoons[t^0]{\text{H}_2\text{SO}_4} \text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5 + \text{H}_2\text{O}$ + Vai trò của NaCl - Hạn chế este tan trong nước - Tăng tỉ khối của lớp nước ở dưới làm este nổi lên dễ dàng hơn.	+ Không được dùng rượu loãng và giấm ăn để thực hiện phản ứng trên. + Axit axetic và ancol etylic tan vô hạn trong nước + Etyl axetat tan rất ít và nhẹ hơn nước
2	Thủy phân etyl axetat	+ Bước 1: Cho vào 2 ống nghiệm mỗi ống 2 ml etyl axetat. + Bước 2: Thêm vào ống thứ nhất 2 ml dung dịch H₂SO₄ 20%; ống thứ hai 4 ml dung dịch NaOH 30%. + Bước 3: Lắc đều cả hai ống nghiệm, lắp ống sinh hàn, đun sôi nhẹ trong khoảng 5 phút rồi để nguội		+ Bước 1: Không có thêm hiện tượng. + Bước 2: Chưa có phản ứng xảy ra, cả hai ống nghiệm đều có sự phân lớp, lớp trên là este còn lớp dưới là dung dịch axit hoặc bazơ. + Bước 3: Sau bước 3, ống thứ nhất vẫn còn hiện tượng phân lớp vì este chỉ bị thủy phân một phần $\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5 + \text{H}_2\text{O} \xrightleftharpoons[t^0]{\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ (loãng)}}$	+ Tác dụng của ống sinh hàn (ống làm lạnh): khi đun nóng ống nghiệm thì chất lỏng sẽ bay ra, người ta lắp ống sinh hàn để đón lấy

				$\text{CH}_3\text{COOH} + \text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ Ống thứ hai sẽ không còn hiện tượng phân lớp nữa vì este bị thủy phân hết tạo ra các sản phẩm đều tan tốt trong nước $\text{CH}_3\text{COOC}_2\text{H}_5 + \text{NaOH} \xrightarrow{t^0}$ $\text{CH}_3\text{COONa} + \text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$	hơi chất lỏng bay ra đó sau đó làm lạnh hơi này và cho quay trở lại ống nghiệm.
3	Xà phòng hóa dầu ăn	♦ Bước 1: Cho vào bát sứ khoảng 1,0 ml dầu ăn và 3,0 ml dung dịch NaOH 40%. ♦ Bước 2: Đun sôi nhẹ hỗn hợp và khuấy đều (<i>thỉnh thoảng cho thêm vài giọt nước cất để giữ cho thể tích hỗn hợp không đổi</i>). ♦ Bước 3: Sau 10 phút ngừng đun, rót thêm vào bát sứ 5 ml dung dịch NaCl bão hòa, khuấy nhẹ và quan sát.		+ Bước 1: Phản ứng chưa xảy ra, dầu ăn không tan và nhẹ hơn nước $\Rightarrow$ Có sự phân lớp, lớp trên là dầu ăn còn lớp dưới là dd NaOH. + Bước 2: Sự phân lớp mất dần do phản ứng xà phòng hóa tạo ra các sản phẩm đều tan tốt trong nước. $(\text{RCOO})_3\text{C}_3\text{H}_5 + 3\text{NaOH} \xrightarrow{t^0}$ $3\text{RCOONa} + \text{C}_3\text{H}_5(\text{OH})_3$ + Bước 3: Sau khi cho NaCl vào thì xà phòng tạo sẽ thành khối rắn xốp nổi lên trên do tỉ khối của xà phòng thấp. + Vai trò của NaCl: làm giảm khả năng tan của xà phòng trong nước và làm tăng tỉ khối của lớp nước ở dưới làm este nổi lên dễ dàng hơn.	<i>Tại sao phải bổ sung nước?</i> Nếu không bổ sung nước thì hỗn hợp phản ứng sẽ hết nước $\Rightarrow$ không có phản ứng thủy phân và dầu ăn có thể bị cháy.

4	Phản ứng của glucozơ với $\text{Cu}(\text{OH})_2$	♦ Bước 1: Cho 4 ml dung dịch NaOH 1M vào ống nghiệm có sẵn 2 ml dung dịch CuSO_4 0,5M. ♦ Bước 2: Thêm tiếp 2 ml dung dịch glucozơ 0,1M vào và lắc đều ♦ Bước 3: Đun nóng cẩn thận ống nghiệm.		♦ Bước 1: Có kết tủa màu xanh nhạt do tạo ra kết tủa $\text{Cu}(\text{OH})_2$: $\text{Cu}^{2+} + 2\text{OH}^- \rightarrow \text{Cu}(\text{OH})_2\downarrow$ ♦ Bước 2: Kết tủa tan ta tạo dung dịch màu xanh thẫm (phức đồng): $2\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + \text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow (\text{C}_6\text{H}_{11}\text{O}_6)_2\text{Cu} + 2\text{H}_2\text{O}$ ♦ Bước 3: Tạo kết tủa đỏ gạch vì $\text{C}_6\text{H}_{12}\text{O}_6 + 2\text{Cu}(\text{OH})_2 + \text{NaOH} \rightarrow \text{C}_5\text{H}_{11}\text{O}_5\text{COONa} + \text{Cu}_2\text{O}\downarrow + 3\text{H}_2\text{O}$	
5	Phản ứng của sacarozơ với $\text{Cu}(\text{OH})_2$	♦ Bước 1: Cho 4 ml dung dịch NaOH 1M vào ống nghiệm có sẵn 2 ml dung dịch CuSO_4 0,5M. ♦ Bước 2: Thêm tiếp 2 ml dung dịch saccarozơ 0,1M vào và lắc đều. ♦ Bước 3: Đun nóng cẩn thận ống nghiệm.		♦ Bước 1: Có kết tủa màu xanh nhạt do tạo ra kết tủa $\text{Cu}(\text{OH})_2$: $\text{Cu}^{2+} + 2\text{OH}^- \rightarrow \text{Cu}(\text{OH})_2\downarrow$ ♦ Bước 2: Kết tủa tan ta tạo dung dịch màu xanh thẫm: $2\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11} + \text{Cu}(\text{OH})_2 \rightarrow (\text{C}_{12}\text{H}_{21}\text{O}_{11})_2\text{Cu} + 2\text{H}_2\text{O}$ ♦ Bước 3: Dung dịch vẫn có màu xanh thẫm vì không có thêm phản ứng nào.	
6	Phản ứng của hồ tinh bột với iot	♦ Bước 1: Cho 2 ml dung dịch hồ tinh bột vào ống nghiệm, sau đó cho vài giọt dung dịch iot rồi quan sát. ♦ Bước 2: Đun nóng ống nghiệm trên một lát, sau đó để nguội rồi quan sát hiện tượng.		♦ Bước 1: Hồ tinh bột chuyển màu xanh tím do hồ tinh bột hấp thụ iot. ♦ Bước 2: Khi đun nóng dung dịch thì iot bị giải phóng $\Rightarrow$ màu xanh tím biến mất, khi để nguội tinh bột lại hấp thụ iot $\Rightarrow$ lại xuất hiện màu xanh tím.	Màu xanh tím là màu của hợp chất bọc do phân tử amilozơ ở dạng xoắn bọc các phân tử iot bên trong.